

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY

41/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření a privatizace vybraných státních zemědělských podniků a jejich právních nástupců

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 pod č. 41/94.

Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ MVDr. Rudolf Němeček.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření a privatizaci státních zemědělských podniků a jejich právních nástupců z hlediska dodržování zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku.

Kontrolu provedli v období od prosince 1994 do dubna 1995 skupiny kontrolujících z Odboru hospodářské politiky a zahraničních věcí, Odboru zemědělství, lesního a vodního hospodářství a Oblastních odborů NKÚ Most, Liberec, Šumperk, Ostrava, Kutná Hora, Strakonice a Zlín.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zemědělství České republiky (dále jen „MZe“);

Ministerstvo pro správu národního majetku a jeho privatizaci České republiky (dále jen „MSNMP“);

Pozemkový fond České republiky (dále jen „PF“) a jeho územní pracoviště v Bruntále, v Klatovech, v Mostě, v Havlíčkově Brodě a v Kolíně;

Státní statek Český Brod, s. p.; Státní statek Krnov, s. p.; Statek Líšnice, s. p.; Statek Lom, s. p.; Státní statek Liberec, s. p.; Státní statek Hrádek nad Nisou, s. p.; Státní statek Bojkovice, s. p.; Státní statek Světlá Hora, s. p.; Státní statek Osoblaha, s. p.; Statek Lužice, s. p., a Statek Korozluky, s. p. (pro názvy „Státní statek“ a „Statek“ se dále používá jen zjednodušené označení „statek“);

Zemědělský podnik Klatovy, s. p.; Zemědělský podnik Světlá Hora, s. p. a Zemědělský podnik Rohov, s. p. (pro název „Zemědělský podnik“ se dále používá jen zkrácené označení „Zem. pod.“);

Hřebčín Albertovec, s. p. (dále jen „Hřebčín Albertovec“); Zemský hřebčinec Tlumačov, s. p. (dále jen „Hřebčinec Tlumačov“);

Oseva Havlíčkův Brod, semenářský statek, státní podnik (dále jen „Oseva“);

Agroservis Bruntál, s. p. (dále jen „Agroservis“);

Státní plemenářský podnik, státní podnik, Praha (dále jen „SPP Praha“);

Katastrální úřady (dále jen „KÚ“) v Bruntále a v Opavě.

U Fondu národního majetku ČR kontrola nebyla provedena, neboť požadované informace byly poskytnuty v rámci součinnosti při kontrolní akci.

Statek Bruntál zanikl Rozhodnutím ministra zemědělství ČR dne 14. 12. 1990. Z obchodního rejstříku byl vymazán ke dni 31. 12. 1990 a veškerý majetek, práva a závazky byly převedeny na nově vzniklé státní podniky.

Proti kontrolním protokolům podaly námitky MZe, MSNMP, PF Havlíčkův Brod a PF Kolín, statky Krnov, Osoblaha, Liberec, Světlá Hora, Korozluky, Líšnice, SPP Praha, Zem. pod. Klatovy a Světlá Hora. Námitky byly vypořádány rozhodnutími vedoucích skupin kontrolujících.

Odvolání proti rozhodnutí o námitkách podalo MSNMP, MZe, SPP Praha, PF v Havlíčkově Brodě a Kolíně. O odvoláních rozhodl senát NKÚ usneseními.

S e n á t N K Ú (ve složení: MVDr. Rudolf Němeček - předseda, JUDr. František Bárta, Ing. Karel Bidlo, JUDr. Jiří Drábek, Mgr. Marie Hošková, Ing. Zdeněk Rodr - členové) na svém zasedání dne 26. května 1997

s c h v á l i l usnesením č. 41/94/298
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I.

Úvod

Zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, který nabyt účinnosti dne 1. 5. 1990, dával státním podnikům právo samostatně nakládat se svěřeným majetkem v souladu s vyhláškou č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Přijetím zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 364/1990 Sb., o nakládání s majetkem svěřeným státnímu podniku, s účinností od 30. 8. 1990, a zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, s účinností od 1. 4. 1991, došlo k omezení tohoto práva s cílem vytvořit legislativní podmínky pro demonopolizaci, decentralizaci a následnou privatizaci státních podniků.

Dne 24. 6. 1991 nabyt účinnosti zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, který se vztahuje na půdu, lesní půdní fond, obytné budovy, hospodářské budovy a jiné stavby patřící k původní zemědělské usedlosti, včetně zastavěných pozemků.

II.

Kontrolou bylo zjištěno porušení právních předpisů, dalších závazných předpisů, případně smluv v oblastech privatizace, restituce a účetnictví:

1. zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, v ustanoveních

§ 6 odst. 1 písm. a), c) a d), kde je mj. uvedeno:

„Privatizační projekt podniku je souhrn ekonomických, technických, majetkových, časových a dalších údajů, který obsahuje

a) označení podniku a vymezení majetku určeného k privatizaci podle tohoto projektu (dále jen 'privatizovaný majetek'), ...

c) vymezení částí majetku nepoužitelných pro podnikatelské účely (např. nedobytné pohledávky, nepotřebitelné základní prostředky a zásoby),

d) ocenění privatizovaného majetku, ...“ ;

§ 6a odst. 1, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je mj. uvedeno:

„U podniků, na které byly návrhy privatizačních projektů předloženy po 29. únoru 1992, zajistí zakladatel vyhodnocení závazků podniku z hlediska ochrany životního prostředí potvrzené ministerstvem životního prostředí. Toto vyhodnocení předá zakladatel ministerstvu pro správu národního majetku a jeho privatizaci ... před rozhodnutím o privatizaci.“ ;

§ 19 odst. 1, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je uvedeno:

„Ke dni účinnosti smlouvy nebo vkladu je Fond povinen předat a nabyvatel převzít věci zahrnuté do privatizovaného majetku. O převzetí se sepíše zápis podepsaný oběma stranami.“ ;

§ 45 odst. 1 a 2, kde je mj. uvedeno:

„Podniky nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, nakládat se svými majetkovými účastmi na podnikání právnických osob, ani tyto zakládat.“

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit příslušná vláda. ...“ ;

§ 45 odst. 1 a 2, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské nebo jiné hospodářské činnosti, ... k němuž mají právo hospodaření, nakládat se svými majetkovými účastmi na podnikání právnických osob, ...“

„Výjimky z ustanovení první věty odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit vláda.“

Vláda ČR dne 3. 5. 1991 usnesením č. 139 a dne 18. 3. 1992 usnesením č. 197 rozhodla o udělení obec-

ných výjimek z § 45 citovaného zákona mimo jiné v případech, kdy se jedná o prodej osobních, nákladních automobilů a autobusů starších pěti let, s tím, že jejich prodej bude realizován za ceny stanovené znalcem a o prodej i základních prostředků se zůstatkovou hodnotou do 15 tis. Kč, přičemž prodej nemovitostí může být realizován minimálně za ceny stanovené znalcem. Obecná výjimka se týká i prodeje nepotřebných zásob;

2. zákonné opatření předsednictva FS č. 364/1990 Sb., o nakládání s majetkem svěřeným státnímu podniku, v ustanoveních § 1 odst. 1 a 2, kde je mj. uvedeno:

„Státní podniky do dne účinnosti zákona o podmínkách převodu majetku státu nemohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření, ...“

„Výjimky z ustanovení odstavce 1 může v odůvodněných případech povolit zakladatel.“ ;

3. závazná osnova pro vypracování privatizačního projektu stanovená vyhláškou MSNMP č. 324/1991 Sb., ve znění vyhlášky MSNMP č. 526/1991 Sb., v ustanovení bodu 19 formuláře 4(C), kde je uvedeno:

„... (K privatizačnímu projektu se přiloží doklad o příslibu úvěru, resp. o vinkulaci vkladu).“ ;

4. zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v ustanoveních

§ 2 odst. 1 ve znění zákona č. 93/1992 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Kromě vlastníka mají právo užívat půdu jiné osoby jen na základě smlouvy uzavřené s vlastníkem nebo na základě smlouvy uzavřené s pozemkovým fondem ...“ ;

§ 5 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Povinnými osobami jsou stát nebo právnické osoby, které ke dni účinnosti tohoto zákona nemovitost drží ...“ ;

§ 9 odst. 2, kde je uvedeno:

„Dohoda podléhá schválení pozemkovým úřadem formou rozhodnutí vydaného ve správním řízení.“ ;

§ 14 odst. 8 , kde je uvedeno:

„Ceny se stanoví podle cenových předpisů platných ke dni účinnosti tohoto zákona.“ ;

§ 20 odst. 2 a 3, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Povinnost poskytnout náhradu podle odstavce 1 má právnická osoba ..., a to ve lhůtě jednoho roku, nedohodnou-li se účastníci jinak.“

„Náhrada se poskytne ve věcech téhož nebo srovnatelného druhu, jakosti a v množství přiměřeném převzaté části nemovitosti k zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby; ... a to až do výše hodnoty odňatých věcí v cenách ke dni účinnosti tohoto zákona ...“ ;

§ 28a, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., kde je uvedeno:

„Pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991.“ ;

§ 28a, ve znění zákona č. 183/1993 Sb., kde je uvedeno:

„Pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991, a to u věcí nemovitých v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a u věcí movitých v zůstatkových účetních cenách, u věcí movitých s nulovou zůstatkovou cenou ve výši 10 % pořizovací ceny.“ ;

5. nařízení vlády ČR č. 20/1992 Sb., kterým se stanoví způsob výpočtu výše náhrad za živý a mrtvý inventář a zásoby, v ustanovení § 1, kde je mj. uvedeno:

„Pro případ, kdy nelze prokázat odnětí živého a mrtvého inventáře, jakož i zásob, ... nebo nelze-li určit jejich současnou hodnotu, se náhrady za tyto věci stanoví podle normativů stanovených na jeden hektar zemědělské půdy, kterou původní vlastník obhospodařoval ke dni odnětí ...“ ;

6. zákon č. 39/1993 Sb., o pokutách a kaucích za nedodržování zákonů upravujících transformaci zemědělských družstev a náprav u majetkových křivd v oblasti vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v ustanovení § 4 odst. 2, kde je uvedeno:

„Odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty nebo povinnosti složit kauci nemá odkladný účinek.“ ;

7. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v ustanoveních

§ 2, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky účtují v soustavě podvojného nebo jednoduchého účetnictví o stavu a pohybu majetku ...“ ;

§ 3 odst. 1 a 2, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí ...“

„Účetním obdobím je kalendářní rok.“ ;

§ 4 odst. 2, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ...“ ;

§ 6 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky dokládají skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví ..., účetními doklady ...“ ;

§ 7 odst. 1, 2, 3, a 4, kde je uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

„Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období.“

„Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.“

„Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka s přihlédnutím ke všem okolnostem účetního případu neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem.“ ;

§ 11 odst. 1 písm. f), kde je mj. uvedeno:

„Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; ...“ ;

§ 18 odst. 1 a 3, kde je mj. uvedeno:

„Účetní závěrku v soustavě podvojného účetnictví tvoří ...

c) příloha.“

„Příloha obsahuje údaje týkající se způsobů oceňování, postupů odpisování ... a informace, které jsou důležité pro posouzení stavu majetku a závazků ...“ ;

§ 29 odst. 1, 2, 3, a 4, kde je uvedeno:

„Účetní jednotky inventarizaci ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“

„U zásob mohou účetní jednotky provádět inventarizaci průběžně, pokud tomu odpovídá jimi použitý postup účtování.“

„Umožňuje-li to povaha hmotného majetku kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně.“

„Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení.“ ;

§ 30 odst. 1, 2 a 3, kde je mj. uvedeno:

„Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy ...; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace.“

„Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období. Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období, popřípadě za dobu od začátku následujícího účetního období do dne ukončení fyzické inventury v prvním měsíci tohoto účetního období.“

„Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.“ ;

§ 31 odst. 2 písm. a) a c), kde je mj. uvedeno:

„Účetní písemnosti ... se uschovávají

a) účetní závěrka ... po dobu deseti let následujících po roce, kterého se týká, ...

c) účetní doklady, účtové rozvrhy, účetní knihy ..., inventurní soupisy po dobu pěti let následujících po roce, kterého se týká, ...“ ;

8. vyhláška FMF č. 23/1990 Sb., o účetnictví, v ustanoveních

§ 2 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„Podle podvojně účetní soustavy vedou účetnictví organizace určené směrnicemi k účtové osnově.“

(V opatření FMF č. j. V/13 000/1989, účtová osnova a směrnice k účtové osnově pro hospodářské organizace, č. j. V/1 - 29 200/1990 ve znění opatření je mj. uvedeno:

„Na účtu 010 se zachycují všechny základní prostředky (investice v používání) od doby jejich zařazení do souboru základních prostředků až do doby jejich vyřazení. Předměty se zařazují do základních prostředků v těchto lhůtách: ...

b) pozemky a jiné předměty patřící do základních prostředků ... po jejich převzetí, ...“) ;

§ 4 odst. 1 písm. a) a c), kde je mj. uvedeno:

„Účetní doklady

a) ověřují uskutečněné hospodářské operace, tj. operace ovlivňující stav hospodářských prostředků organizace, její náklady, výnosy, výdaje a příjmy, ...

c) dokládají účetní zápisy.“ ;

9. vyhláška FMF č. 154/1971 Sb., o účetnictví, v ustanovení § 21, kde je uvedeno:

„Účetními zápisy se zachycují v účetních knihách stavy hospodářských prostředků a jejich změny, k nimž dochází v důsledku provedených hospodářských a účetních operací. Účetní zápisy musí být doloženy účetními doklady.“ ;

10. vyhláška FMF č. 155/1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků, v ustanoveních

§ 13 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a f), kde je mj. uvedeno:

„Postup při inventarizacích se musí organizovat tak, aby se zabezpečilo úplné a správné zjištění skutečných stavů hospodářských prostředků; ...“

„Při inventarizacích je nutno kromě skutečných stavů hospodářských prostředků zjistit a uvést v inventarizačním zápise

a) neupotřebitelné, popř. přebytečné a nevyužité základní prostředky a předměty postupně spotřeby v používání a navrhnout, jak má být s nimi naloženo, ...

f) případy, ve kterých již bylo rozhodnuto o postupu podle písm. a) až e), které však nebyly ještě vyúčtovány, a upozornit na nutnost jejich řádného vyúčtování.“ ;

§ 36 odst. 1, kde je uvedeno:

„Inventarizační rozdíly se písemně zachycují v inventurních soupisech, popř. v inventarizačních zápisech, ve zvláštních přehledech nebo při průběžných inventarizacích přímo v účetních dokladech, na jejichž podkladě se inventarizační rozdíly vyúčtují.“ ;

§ 40 odst. 1 a odst. 2 písm. e) a f), kde je mj. uvedeno:

„Po ukončení každé inventury, u průběžných inventarizací po ukončení každé fyzické inventury, musí inventarizační komise vyhotovit inventarizační zápis.“

„V inventarizačním zápise, který podepíší všichni členové inventarizační komise, se uvede zejména ...

e) přehled vyhotovených inventurních soupisů, popř. účetních dokladů určených k vyúčtování inventarizačních rozdílů,

f) úhrn zjištěných inventarizačních rozdílů, jejich příčiny a alespoň souborný výčet, z něhož vyplývá, že uvedený úhrn obsahuje všechny inventarizační rozdíly, ...“ ;

11. nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací, v ustanovení § 31 odst. 1, kde je mj. uvedeno:

„... pokladní hotovosti a ceniny se inventarizují jednou za čtvrtletí.“ ;

12. zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, v ustanovení § 14 odst. 2, kde je uvedeno:

„Rozdělený podnik zaniká a jeho majetek a závazky přecházejí v rozsahu určeném zakladatelem na nově vzniklé, popřípadě přejímající podniky.“ ;

13. zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění zákona č. 103/1990 Sb., v ustanovení § 24 odst. 2, kde je mj. uvedeno:
„K platnosti smluv a ostatních právních úkonů organizací se vyžaduje písemná forma ...“ ;
14. zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v ustanovení § 761 odst. 1, když při výkonu práva hospodaření s pohledávkami státu nepostupovaly kontrolované osoby v souladu s ustanovením § 73 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění zákona č. 103/1990 Sb., kde je uvedeno:
„Organizace, která vykonává právo hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě, aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů a aby rozhodnutí těchto orgánů byla včas vykonána.“ ;
15. vyhláška FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, v ustanoveních § 15 odst. 1 a 2, kde je uvedeno:
*„Při výkonu práva hospodaření s pohledávkami státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 hospodářského zákoníku.“
 „Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení ...“ ;*
16. zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění publikovaném pod č. 47/1992 Sb., v ustanoveních § 40 odst. 1, 2 a 3, kde je mj. uvedeno:
*„Nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje zákon nebo dohoda účastníků, je neplatný.“
 „Písemně uzavřená dohoda může být změněna nebo zrušena pouze písemně.“
 „Písemný právní úkon je platný, je-li podepsán jednající osobou; ...“ ;*
 § 43, kde je uvedeno:
„Účastníci jsou povinni dbát, aby při úpravě smluvních vztahů bylo odstraněno vše, co by mohlo vést ke vzniku rozporů.“ ;
 § 663, kde je uvedeno:
„Nájemní smlouvou pronajímatel přenechává za úplatu nájemci věc, aby ji dočasně (ve sjednané době) užíval nebo z ní bral i užítky.“ ;
17. zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v ustanovení § 76 odst. 1, kde je uvedeno:
„Dokončenou stavbu, popřípadě její část schopnou samostatného užívání nebo tu část stavby, na které byla provedena změna nebo udržovací práce, po-
- kud tyto stavby vyžadovaly stavební povolení, lze užívat jen na základě kolaudačního rozhodnutí.“ ;*
18. zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), v ustanoveních § 5 odst. 2, kde je mj. uvedeno:
„Na konkrétní akce ... se poskytují účelové dotace ... Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“ ;
 § 11 odst. 1, kde je uvedeno:
„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“ ;
19. zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), v ustanoveních § 2 odst. 1 písm. f), kde je mj. uvedeno:
„V katastru se evidují ...
f) nájmy a výpůjčky zemědělských a lesních pozemků, jestliže trvají nebo mají trvat alespoň pět let.“ ;
 § 10 odst. 1 písm. d), kde je mj. uvedeno:
„Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ...
d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku a předložit listinu, která změnu dokládá; ...“ ;
20. opatření FMF č. j. V/20 100/1992 ze dne 15. 7. 1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, vydané podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. s účinností od 1. 1. 1993, kde je v příloze č. 2 v účtové třídě 0 čl. I. odst. 5 mj. uvedeno:
„Hmotným investičním majetkem se rozumí
a) pozemky, budovy, stavby ...“ ;
21. usnesení vlády ČR ze dne 5. května 1993 č. 227, k postupu řešení závazků zemědělských podniků k majetku privatizovanému, k majetku vydanému oprávněným osobám, k majetku nepoužitelnému pro podnikatelské účely a řešení zástavního práva, v ustanovení bodu 1, kde je mj. uvedeno:
„Nabyvatelé přebírají takový podíl závazků podniku, který odpovídá podílu přebíraných aktiv k aktivům podniku celkem (před vypořádáním restitučních nároků).“
- Pojem závazky je pouze obecný. Účetně se jedná o tzv. cizí zdroje (vykazované na ř. 79 účetního výkazu Rozvaha ÚČ POD 1-01) zahrnující rezervy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, úvěry a finanční výpomoci;
22. usnesení vlády ČR ze dne 6. října 1993 č. 568 o dalším postupu při privatizaci podle zákona

č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, a zákona České národní rady č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, v ustanoveních části C, bodu 17 písm. b), kde je mj. uvedeno:

„Kupující je povinen zaplatit Fondům před podpisem kupní smlouvy 10 % účetní hodnoty prodáváného majetku uvedenému v rozhodnutí o privatizaci. Těchto 10 % kupní ceny si Fondy podrží jako záruku. V případě, že kupující nezplatí zbývající část kupní ceny ve stanoveném termínu, propadne záruka ve prospěch Fondů. Doklad o připsání zálohy na příslušný účet Fondů je podmínkou uzavření kupní smlouvy.“ ;

části E.1. bodu 2 písm. a), kde je mj. uvedeno:

„Ke každému výkazu ... bude jako příloha přiložen přehled o ostatních hmotných aktivech, která nejsou vedena v účetnictví

a) do hodnoty aktiv se promítnou pozemky oceněné podle vyhlášky č. 393/1991 Sb., ...“ ;

části E.2. bodu 8, kde je mj. uvedeno:

„Po vydání rozhodnutí o privatizaci provede Ministerstvo (miněno MSNMP) kontrolu úplnosti a věcné správnosti podkladů ... Pokud nemá k dispozici všechny potřebné doklady ..., vyrozumí o této skutečnosti privatizovaný subjekt, jeho zakladatele a předkladatele projektu vybraného k realizaci a požádá je o úpravu či doplnění podkladů (dále jen 'aktualizace').“ ;

23. smlouva o nájmu uzavřená dne 1. 8. 1993 Osevou Havlíčkův Brod jako pronajímatelem, v ustanovení článku 11, kde je mj. uvedeno:

„Smlouvu je možno během období její platnosti měnit pouze písemným dodatkem potvrzeným oběma smluvními stranami.“ ;

24. kupní smlouvy č. 294, 791 a 989 uzavřené PF Bruntál v roce 1994, v ustanoveních článku IV. odst. 2 a 3, kde je mj. uvedeno:

„Nedodrží-li kupující lhůtu pro zaplacení kupní ceny (resp. zálohy) podle čl. III. této smlouvy, dohodly se smluvní strany ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku, že kupující zaplatí prodávajícímu smluvní úrok z prodlení ... Úrok je splatný na základě vyúčtování, které spolu s určením lhůty splatnosti vyhotoví prodávající.“

„V případě prodlení se zaplacením kupní ceny (resp. zálohy) podle čl. III. této smlouvy, je kupující povinen zaplatit prodávajícímu smluvní pokutu ...“

III.

O d ů v o d n ě n í :

MZe porušilo ustanovení:

- § 6a odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., (viz bod II/1) tím, že jako zakladatel privatizovaných státních podniků, který podle § 7 odst. 1 citovaného zákona odpovídá za vypracování návrhu privatizačního projektu a podle § 8 odst. 1 uvedeného zákona posuzuje všechny privatizační projekty podniku, předložilo na MSNMP návrh privatizačního projektu na Agroservis Bruntál, jenž neobsahoval vyhodnocení závazků z hlediska ochrany životního prostředí;

- bodu 19 formuláře 4(C) vyhlášky MSNMP č. 326/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 526/1991 Sb., (viz bod II/3) tím, že jako zakladatel privatizovaných podniků, který podle § 7 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odpovídá za vypracování návrhu privatizačních projektů, předložilo na MSNMP 10 zakladatelských privatizačních projektů kontrolovaných osob, které neobsahovaly u přímých prodeji předem určenému nabyvateli doklady o příslibu úvěru, resp. o vinkulaci vkladu;

- § 14 odst. 2 zákona č. 111/1990 Sb. (viz bod II/12) tím, že jako zakladatel rozdělilo SPP Praha a zakladacími listinami ze dne 25. 6. 1992 s účinností od 1. 7. 1992 založilo 11 státních podniků a nezajistilo, aby původní podnik SPP Praha právně zanikl;

- bod 1 „postupu“ schváleného usnesením vlády ČR ze dne 5. května 1993 č. 227 (viz bod II/21). Zpracování zakladatelského privatizačního projektu zadává společná komise MZe a MSNMP (ustanovená na základě usnesení vlády ČR ze dne 26. 3. 1993 č. 334) formou tzv. „Závěrečného protokolu o zadání zakladatelského projektu“ (dále jen „protokol“), který je pro zpracovatele zakladatelského privatizačního projektu (privatizovaný subjekt) závazný. Byl porušen bod 1 „postupu“, neboť v „protokolu“ na Zem. pod. Klatovy komise uložila, že nabyvatelé privatizovaného majetku převezmou pouze podíl z úvěrů podniku, nikoliv podíl z celkových závazků podniku. Celkové závazky (závazky a úvěry) jmenovaného podniku k 30. 6. 1993 činily 50 215 tis. Kč, z toho 34 802 tis. Kč závazky a 15 413 tis. Kč úvěry. Podniku ve smyslu „protokolu“ byl stanoven z těchto úvěrů podíl pro nabyvatele privatizovaného majetku ve výši 4 283 tis. Kč. Podle vlády ČR schváleného „postupu“ by výše závazků podniku k privatizovanému majetku byla minimálně 3x vyšší.

MSNMP porušilo ustanovení:

- bodu 1 „postupu“ schváleného usnesením vlády ČR ze dne 5. května 1993 č. 227 (viz bod II/21). Text odůvodnění je totožný s textem odůvodnění porušení tohoto ustanovení MZe.

- části E.2. bodu 8 „zásad“ schválených usnesením vlády ČR ze dne 6. října 1993 č. 568 (viz bod II/22) tím, že 8 zakladatelských privatizačních projektů kontrolovaných osob po vydání rozhodnutí o privatizaci neobsahovalo u přímých prodeji majetku doklad o příslibu úvěru, resp. o vinkulaci vkladu, jak ukládá bod 19 formuláře 4(C) závazné osnovy pro vypracování privatizačního projektu stanovené vyhláškou MSNMP č. 324/1991 Sb., ve znění vyhlášky MSNMP č. 526/1991 Sb.

MSNMP v rámci aktualizace nezajistilo jejich doplnění a zapečetilo je jako úplné.

PF Bruntál porušil ustanovení:

- § 19 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., (viz bod II/1) tím, že ke dni účinnosti kupní smlouvy 1. 12. 1994 nepředal nabyvateli věci zahrnuté do privatizovaného majetku. Zápis o převzetí byl oběma stranami podepsán až 25. 1. 1995. Obdobně u další kupní smlouvy, účinné od 1. 1. 1995, nedošlo do doby ukončení kontroly k předání majetku;
- § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb. (viz bod II/19), neboť v případě 31 kupních smluv na prodej privatizovaného majetku Statku Rýmařov, uzavřených v období od listopadu 1994 do února 1995, neohlásil změny údajů v katastru do 30 dnů ode dne jejich vzniku katastrálnímu úřadu;
- článku IV. odst. 2 a 3 kupních smluv č. 294, 791 a č. 989 (viz bod II/24), uzavřených v roce 1994, neboť neprovedl vyúčtování smluvních úroků z prodlení ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení a smluvních pokut minimálně v částce 500 tis. Kč. Ve dvou z těchto smluv bylo uvedeno, že záruka propadá ve prospěch prodávajícího až při odstoupení od kupní smlouvy, nikoliv při nezaplacení zbývajících částí kupní ceny.

PF Klatovy porušil ustanovení:

- § 663 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že v nájemní smlouvě ze dne 1. 7. 1993 o pronájmu nemovitostí bezplatně pronajal část majetku v zůstatkové hodnotě 19 062 tis. Kč. Až v době kontroly NKÚ uzavřel PF s nájemcem dohodu k nájemní smlouvě, ve kterém se nájemce zavázal uhradit nájemné za bezplatně užívaný majetek za období od 1. 7. 1993 do 28. 2. 1995 ve výši 360 tis. Kč.

PF Most porušil ustanovení:

- § 2 odst. 1 písm. f) zákona č. 344/1992 Sb. (viz bod II/19) tím, že u 7 nájemních smluv na pronájem zemědělských pozemků na dobu delší než 5 let nepodal do doby ukončení kontroly NKÚ katastrálnímu úřadu návrh na zaevidování těchto nájmu do katastru nemovitostí.

PF Kolín porušil ustanovení:

- § 43 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16), neboť ve dvou nájemních smlouvách ze dne 28. 4. 1993, kterými pronajal 207 ha půdy, neuvedl parcelní čísla pronajatých pozemků, ale pouze katastrální území a čísla honů. Ze smluv tedy nelze identifikovat, na kterých pozemcích nájemce hospodář.

Statek Český Brod porušil ustanovení:

- § 1 odst. 1 a 2 zákonného opatření FS č. 364/1990 Sb. (viz bod II/2) tím, že na základě kupní smlouvy uzavřené v lednu 1991 prodal fyzické osobě osobní automobil bez udělení výjimky zakladatelem;

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když uzavřel s Komerční bankou, a. s., Kolín v červenci 1992 zástavní smlouvu k nemovitostem v účetní hodnotě 16 413 tis. Kč, která byla registrována Státním notářstvím v Kolíně a v únoru 1993 novou zástavní smlouvu k nemovitostem v účetní hodnotě 16 406 tis. Kč, ke kterým mu dle § 22 odst. 1 téhož zákona dnem 24. 6. 1991 zaniklo právo hospodaření a které měl spravovat PF.

V letech 1993 a 1994 také přenechal do podnájmu jiným osobám nebytové prostory. Příjem z těchto neoprávněně uzavřených smluv činil 30 tis. Kč;

- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že do 1. 7. 1993 vydával náhrady za mrtvý inventář v cenách zůstatkových ke dni vydání a ne v cenách ke dni účinnosti zákona, tj. 24. 6. 1991. V období od 1. 7. 1993 vydal 4 restituentům movitý majetek za cenu o 14 tis. Kč vyšší, než činila jeho zůstatková cena ke dni 24. 6. 1991. Dále 6 restituentům vydal movité věci s nulovou zůstatkovou cenou ke dni 24. 6. 1991 v cenách o 90 tis. Kč vyšších, než činilo 10 % z jejich pořizovací ceny;

- § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když dokončenou a v roce 1992 zkolaudovanou investici (kravín) v hodnotě 8 539 tis. Kč vedl do 30. 11. 1994 na účtu pořízení hmotných investic;

- § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8), když v období od 30. 9. 1989 do 31. 12. 1991 vyřadil z účetnictví celkem 48 základních prostředků (dále jen „ZP“), z toho 39 plně odepsaných, ostatní v zůstatkové hodnotě celkem 78 tis. Kč,

a § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz II/7), neboť v období od 30. 11. 1992 do 31. 12. 1993 vyřadil z účetnictví celkem 16 ks ZP, resp. hmotného investičního majetku (dále jen „HIM“), z toho 6 ks se zůstatkovou hodnotou celkem 44 tis. Kč (ostatní byly plně odepsány), aniž by doložil, jak bylo s vyřazeným majetkem naloženo;

- § 13 odst. 2 písm. a) a f) a § 40 odst. 2 písm. e) a f) vyhlášky FMF č. 155/1971 Sb. (viz bod II/10) tím, že v inventarizačních zápisech o provedených inventarizacích za léta 1989, 1990 a 1991 neuvedl neupotřebitelné, popř. přebytečné a nevyužité ZP a předměty postupně spotřeby a nenavrhl, jak má s nimi být naloženo.

V letech 1989 až 1991 vyřadil drobné krátkodobé předměty (dále jen „DKP“) v celkové částce 594 tis. Kč bez uvedení důvodu vyřazení.

Inventarizační zápisy z roku 1991 neobsahují přehled o vyhotovených inventurních soupisech a chybí podpisy všech členů inventarizační komise.

V inventarizačním zápise z 30. 1. 1991 není uvedeno, že fyzickou inventurou DKP byl zjištěn stav o 2 384 tis. Kč nižší než účetní. Tento rozdíl vyrovnal jednorázovým odpisem k 30. 12. 1991. Navíc ani neuplatnil náhradu škody.

Od počátku vydávání náhrad za živý a mrtvý inventář vydal restituentům celkem za 489 tis. Kč ZP a DKP, které již byly vyřazeny z evidence majetku;

- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), neboť u 17 případů opožděně zaplacených pohledávek (délka prodlení od 3 do 785 dní) nevymáhal úroky z prodlení.

Statek Krnov porušil ustanovení:

- § 1 odst. 1 a 2 zákonného opatření FS č. 364/1990 Sb. (viz bod II/2), neboť hospodářskou smlouvou převedl v lednu 1991 bezúplatně na Městský úřad Krnov majetek (mateřská školka) v zůstatkové ceně 185 tis. Kč bez udělení výjimky zakladatelem;

- § 761 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb. (viz bod II/14) tím, že nevymáhal na základě 6 uzavřených nájemních smluv pohledávky nájemného, které k 31. 12. 1994 dosáhly výše 282 tis. Kč;

- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když u nezaplaceného nájemného, případně uhrazeného po termínu splatnosti, nevymáhal úroky z prodlení, které k 31. 12. 1994 dosáhly výše 38 tis. Kč;

- § 663 zákona č. 40/1964, ve znění publikovaném pod č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že v červnu 1993 uzavřel 6 nájemních smluv na movitý majetek, ve kterých část majetku v zůstatkové hodnotě 3 196 tis. Kč přenechal nájemcům k bezplatnému užívání;

- § 76 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb. (viz bod II/17) tím, že od data svého vzniku (1. 1. 1991) užíval do doby kontroly bez kolaudačního rozhodnutí budovy a stavby v celkové pořizovací hodnotě 158 926 tis. Kč pořízené v letech 1958 až 1991 bez stavebního povolení a nezapsané na listu vlastnictví.

Statek Krnov postupoval při stanovení výše nájemného za pronajatý movitý majetek nevhodně, neboť k 1. 6. 1993 pronajal 6 nájemcům živý inventář (za 1 % účetní hodnoty) a mrtvý inventář (za 0,5 % účetní hodnoty). Takto stanovené nájemné bylo oproti hodnotě účetních odpisů nižší u živého inventáře o 8 113 tis. Kč ročně a u mrtvého inventáře o 4 213 tis. Kč ročně.

Statek Líšnice porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť v letech 1992 až 1994 prodal 4 automobily starší 5 let za ceny dohodnuté, nikoliv za ceny stanovené znalcem a 4 ZP se zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč (celková zůstatková hodnota 158 tis. Kč) bez udělení výjimky vládou ČR;

- § 14 odst. 8 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že vydal na základě dohody ze dne 23. 3. 1992 restituentům nemovitý majetek jako náhradu za znehodnocení objektu za zůstatkovou účetní hodnotu ke dni vydání a ne za cenu stanovenou znalcem dle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., platné ke dni účinnosti zákona č. 229/1991 Sb.;

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), neboť uzavřel v letech 1992 až 1994 s jinými osobami 3 „smlouvy na pronájem nemovitostí“ (budovy včetně

ně pozemku) a 6 smluv podnájemních na půdu. Příjem z těchto neoprávněně uzavřených smluv dosáhl výše 67 tis. Kč, které nepřevodil na PF;

- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když do roku 1994 vydal movitý majetek jako náhradu za mrtvý a živý inventář v jiných cenách než cenách platných ke dni 24. 6. 1991. Tím na jedné straně snížil neoprávněně cenu vydávaného majetku o částku 2 584 tis. Kč, na druhé straně ji zvýšil o částku 116 tis. Kč;

- § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8), neboť v r. 1991 vyřadil z účetnictví ZP v celkové zůstatkové hodnotě 584 tis. Kč, a § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz II/7) tím, že v letech 1992 až 1994 vyřadil z účetnictví ZP a HIM v celkové zůstatkové hodnotě 616 tis. Kč, aniž by doložil, jak s tímto majetkem bylo naloženo.

Statek Lom porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1) tím, že prodal v letech 1993 a 1994 čtyři automobily starší 5 let za ceny dohodnuté, nikoliv za ceny stanovené znalcem a v letech 1991 až 1994 prodal 5 ZP, resp. HIM se zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč (celková zůstatková hodnota 1 017 tis. Kč) bez udělení výjimky vládou ČR. V prosinci roku 1993 prodal základní stádo krav (103 kusů za částku 721 tis. Kč) soukromé firmě bez udělení výjimky vládou ČR;

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když uzavřel 16 „nájemních“ (budovy a stavby) a podnájemních (půda) smluv. Příjem z neoprávněně uzavřených smluv činil 874 tis. Kč a nebyl převeden na PF;

- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), neboť vydával věci jako náhrady za mrtvý inventář v jiných cenách, než ukládá zákon. Tím neoprávněně snížil cenu náhrad o 2 028 tis. Kč a naopak u jiných náhrad ji zvýšil o částku 34 tis. Kč;

- § 29 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že ke dni vzniku 1. 10. 1991 neprovedl inventarizaci majetku a závazků. V roce 1992 neprovedl fyzickou inventuru zásob a inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti. V roce 1993 inventarizoval pouze HIM.

Statek Liberec porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť prodal v letech 1993 a 1994 HIM s jednotlivou zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč v celkové zůstatkové hodnotě 479 tis. Kč bez udělení výjimky vládou ČR. V letech 1993 a 1994 odprodal ze základního stáda krav celkem 374 kusů za 4 990 tis. Kč bez udělení výjimky vládou ČR, aniž základní stádo obnovil. V roce 1994 odprodal 4 automobily starší 5 let za dohodnutou cenu a nikoliv za cenu stanovenou znalcem;

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že uzavřel v letech 1991 až 1993 15 „smluv na pronájem nemovitostí“ s celkovou hodnotou majetku 79 636 tis. Kč, přičemž v 8 smlouvách bylo stanoveno pokázat nájemné na účet PF, u zbylých 7 smluv (cel-

- kem 1 219 tis. Kč) na účet statku. Část nemovitosti (pozemky v celkové výměře 1 200 ha) nebyly pronajaty za úplaty;
- § 20 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 93/1992 Sb., (viz bod II/4), neboť bez udání důvodu uzavřel dohody s 6 restituenty o poskytnutí náhrady za mrtvý a živý inventář ve lhůtě delší než 1 rok od podání výzvy;
  - § 20 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 93/1992 Sb., (viz bod II/4), když do 30. 6. 1993 nevydával náhrady za živý a mrtvý inventář ve věcech téhož nebo srovnatelného druhu, přestože v tomto období tyto věci měl v majetku. Po datu 30. 6. 1993 odprodal nájemcům své veškeré zásoby, takže se vědomě zbavil možnosti vydávat je oprávněným osobám jako restituční náhrady;
  - § 28a zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 183/1993 Sb., (viz bod II/4) tím, že vydal po 1. 7. 1993 jako náhradu za mrtvý a živý inventář movité věci oceněné v cenách nižších o 74 tis. Kč, než stanovuje citované ustanovení zákona;
  - § 1 nařízení vlády ČR č. 20/1992 Sb. (viz bod II/5) tím, že vydal 4 restituentsům náhrady za živý a mrtvý inventář na základě jejich písemných výpovědí, nikoliv dle normativů stanovených na 1 ha zemědělské půdy. Výpovědi se netýkaly odnětí tažných zvířat, včelstev či rybníka s chovem ryb (§ 4 odst. 1 a 3 citovaného nařízení). Dále krátil náhrady restituentsům v 10 případech o 861 tis. Kč tím, že výši náhrady za mrtvý inventář nestanovil dle normativů na 1 ha zemědělské půdy;
  - § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že ZP, resp. HIM odprodáný a vydaný na restituce v období od června 1992 do července 1993 vyřadil z účetní evidence až 31. 12. 1993. Za dobu od data prodeje nebo vydání majetku na restituce do doby jeho vyřazení z účetní evidence statek účtoval neoprávněně odpisy ve výši 35 tis. Kč;
  - § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když na základě fyzických inventur majetku provedených v období říjen 1993 až únor 1994 vyřadil z účetní evidence nenalezený HIM a zásoby v zůstatkové hodnotě 349 tis. Kč bez vystavení protokolu o vyřazení a neuplatnil náhradu škody;
  - § 30 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když v období od října 1993 do února 1994 provedl fyzickou inventuru HIM, aniž prokázal stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky HIM a nevyřadil inventarizační rozdíl 125 ks. drobného hmotného investičního majetku (dále jen „DHIM“) nevedeného v účetnictví zjištěný při této inventarizaci;
  - § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8) tím, že v roce 1990 vyřadil bez účetního dokladu z účetní evidence 53 ZP v celkové zůstatkové hodnotě 488 tis. Kč;
  - § 21 vyhlášky FMF č. 154/1971 Sb. (viz bod II/9), neboť v roce 1989 vyřadil z účetní evidence 21 ZP v zůstatkové hodnotě 1 313 tis. Kč, aniž vyřazení doložil doklady o tom, jak bylo s majetkem naloženo;
  - § 36 odst. 1 a § 40 odst. 1 vyhlášky FMF č. 155/1971 Sb. (viz bod II/10), když v inventarizačních zápisech z inventarizací DKP, zásob a ZP provedených v letech 1990 a 1991 na 4 střediscích nevyčísлил inventarizační rozdíly v inventurních zápisech, ani je nevyřadil. Nevyřadil inventarizační zápisy na 7 střediscích statku;
  - § 15 odst. 1 a 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když od roku 1991 do srpna roku 1993 vůbec nevyřadil pohledávky za dlužníky. K 31. 11. 1994 dosáhly pohledávky z nájemného za movité věci a majetek prodaný kupními smlouvami, u nichž byl dlužník v prodlení s úhradou, výše 18 157 tis. Kč, z nichž statek pouze uplatnil dne 16. 6. 1994 u soudu pohledávku ve výši 3 501 tis. Kč, u níž by jinak došlo k propadnutí nároku. Dále u 7 pohledávek za nájemné a prodej neúčtoval úroky z prodlení v celkové výši 53 tis. Kč;
  - § 2 odst. 1 vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8) tím, že pozemky jako ZP nevedl v účetnictví;
  - § 40 odst. 2 a 3 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že fakturoval 6 nájemcům v letech 1991 až 1994 o 791 tis. Kč nižší nájemné, než bylo dohodnuto v písemně uzavřených smlouvách. Nižší nájemné fakturoval na podkladě jím vystavených „nových nájemních smluv“, které však nájemci nepodepsali, proto byly ze zákona neplatné;
  - § 40 odst. 1, 2 a 3 a § 43 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že jako prodávající vyřadil návrhy kupních smluv dne 25. 4. 1994 na převod vlastnictví k movitým věcem, které kupující nepodepsali, a 9. 5. 1994 odevzdal kupujícím movitý majetek specifikovaný v přílohách návrhu těchto smluv za navrženou kupní cenu 2 173 tis. Kč. Kupující do doby kontroly zaplatili pouze 399 tis. Kč, z níž část byla uhrazena započtením vzájemných pohledávek mezi smluvními stranami;
  - § 663 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že smlouvou ze dne 31. 1. 1994 pronajal mj. palety na skladování brambor v pořizovací ceně 7 141 tis. Kč, bez stanovení úplaty za jejich pronájem.
- Statek Liberec postupoval při prodeji tří nemovitostí nevhodně. V roce 1992 udělila vláda ČR výjimku na prodej nemovitostí bez stanovení cenových podmínek. Statek je prodal za ceny stanovené znalcem dle cenových předpisů již neplatných v době prodeje, přestože měl k dispozici znalecké posudky vypracované dle platných cenových předpisů a v kupních smlouvách se na ně odkazuje. Tím došlo ke snížení kupních cen o 577 tis. Kč.
- Statek Hrádek nad Nisou porušil ustanovení:
- § 1 odst. 1 a 2 zákonného opatření předsednictva FS č. 364/1990 Sb. (viz bod II/2), neboť bez udělení výjimky zakladatelem odprodal v letech 1990 a 1991 majetek ve výši 56 tis. Kč;
  - § 21 vyhlášky FMF č. 154/1971 Sb. (viz bod II/9) tím, že v roce 1989 vyřadil z účetní evidence 123 ZP s celkovou zůstatkovou hodnotou 1 266 tis. Kč,

a § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8), když v roce 1990 vyřadil z účetní evidence 40 ZP s celkovou zůstatkovou hodnotou 156 tis. Kč, aniž doložil doklady, jak s tímto majetkem bylo naloženo;

- § 36 odst. 1 a § 40 odst. 1 vyhlášky FMF č. 155/1971 Sb. (viz bod II/10), neboť po ukončení inventur zásob, ZP, DKP a inventarizaci cenin v letech 1989 až 1990 nevyhotovil inventarizační zápisy a nevyúčtoval zjištěné inventarizační rozdíly;
- § 24 odst. 2 zákona č. 109/1964 Sb., ve znění zákona č. 103/1990 Sb., (viz bod II/13), když neuzavřel v roce 1991 písemnou formou smlouvu o prodeji majetku v hodnotě 61 tis. Kč;
- § 2 odst. 1 vyhlášky FMF č. 23/1990 (viz bod II/8) tím, že nevedl pozemky jako ZP o výměře 7 850 ha v účetnictví;
- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), neboť u 3 případů neuhrazených pohledávek z let 1989 až 1991 nevybíhal úroky z prodlení v celkové výši 3 tis. Kč.

Statek Hrádek nad Nisou zanikl dnem 30. 4. 1991 rozdělením na osm státních podniků na základě rozhodnutí MZe č. j. 2352/91-550 ze dne 25. 4. 1991. Kontrola hospodaření byla provedena na Statku Bílý Kostel, na který přešly závazky, povinnosti a personální záležitosti zaniklého statku.

Statek Bojkovice porušil ustanovení:

- § 6 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1) tím, že nevymezil v zakladatelském privatizačním projektu pozemky (zastavěné, ostatní a jiné plochy nevedené v účetnictví) ve smyslu formuláře 2(B) závazné osnovy pro vypracování privatizačního projektu stanovené vyhláškou MSNMP č. 324/991 Sb., ve znění vyhlášky č. 526/1991 Sb. Dle výpisu z katastru nemovitostí se jednalo o pozemky v celkové výměře 13,7 ha. Údaje na řádcích 14, 15, 19, 42, 53 a 63 účetní rozvahy k 30. 6. 1993, obsažené v tomto projektu, nesouhlasí řádově v desítkách tis. Kč s údaji uvedenými ke stejnému datu v hlavní knize podniku;
- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť v letech 1992 až 1994 odprodal bez udělení výjimky vládou ČR ZP, resp. HIM se zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč v celkové účetní hodnotě 235 tis. Kč. Dvě položky HIM (sluneční kolektory a osobní automobil), u kterých vláda ČR v roce 1994 udělila výjimku k prodeji formou veřejné dražby, odprodal přímým prodejem;
- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když v září 1994 uzavřel smlouvu o výpůjčce s městem Bojkovice na zapůjčení hospodářské budovy s pozemkem.

Dále bylo zjištěno, že statek Bojkovice uzavřel v červenci 1993 „smlouvu o pronájmu movitého majetku“ v hodnotě 1 380 tis. Kč. V této smlouvě ujednal s nájemcem následnou koupi věci s tím, že nájemné je zálohou na úhradu hodnoty privatizovaného majetku, který

bude na nájemce převeden na základě schváleného privatizačního projektu. Přitom převod majetku včetně dalších podmínek (mimo jiné se týká i výše ceny převáděného majetku a platebních podmínek) výlučně schvaluje u přímých prodejků ve smyslu § 10 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vláda ČR na návrh MSNMP, nikoliv privatizovaný podnik;

- § 2 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že neúčtoval o pozemcích;
- § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že v roce 1993 nesprávně vedl na účtu 021 - Budovy, haly a stavby dva rozestavěné, nezkolaudované rodinné domky v hodnotě 1 722 tis. Kč. V témže roce nesprávně účtoval pronájem HIM v celkové hodnotě 3 765 tis. Kč, který ve skutečnosti pronajat nebyl. O tuto částku snížil stav účtu 021 - Budovy, haly a stavby;
- § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když v září roku 1993 vyřadil z účetnictví na základě zápisu o vyřazení ZP a HIM v pořizovací hodnotě 108 tis. Kč, aniž by doložil, jak s tímto majetkem bylo naloženo;
- § 761 odst. 1 zákona č. 513/1990 Sb. (viz bod II/14), neboť nevybíhal neuhrazenou částku nájemného ve výši 590 tis. Kč splatnou ke dni 1. 10. 1993 na základě smlouvy ze dne 10. 7. 1993;
- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když v případě neuhrazení částky nájemného ve výši 590 tis. Kč splatné dle nájemní smlouvy ke dni 1. 10. 1993 nevybíhal úroky z prodlení, které k 20. 1. 1995 činily 116 tis. Kč;
- § 663 zákona č. 40/1964 Sb., úplné znění č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16) tím, že na základě „smlouvy o pronájmu“ z listopadu 1993 pronajal obci Komňa obytnou budovu a nesjednal úplatu.

Statek Světlá Hora porušil ustanovení:

- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když v době účinnosti zákona č. 183/1993 Sb. vydal jako náhrady za živý a mrtvý inventář 15 movitých věcí s nulovou zůstatkovou hodnotou nikoliv za 10 % jejich pořizovací ceny, ale za ceny vyšší o 264 tis. Kč. Dále vydal 20 movitých věcí v jiných cenách, než činila jejich zůstatková cena ke dni 24. 6. 1991. Tím došlo k jejich celkovému podhodnocení ve výši 76 tis. Kč;
- § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť vyřadil v letech 1992 až 1994 z účetnictví ZP, resp. HIM v celkové zůstatkové hodnotě 870 tis. Kč, aniž by doložil, jak s tímto majetkem bylo naloženo. Tento nedostatek se týkal mimo jiné i 4 kolových traktorů vyřazených v červnu 1993. Ředitel statku dne 9. 3. 1995 písemně sdělil skupině kontrolujících, že uvedené traktory byly fyzicky zlikvidovány. Traktory nebyly fyzicky zlikvidovány, jak vyplývá z písemného sdělení Dopravního inspektorátu Policie ČR v Bruntálu ze dne 9. 3. 1995 adresovaného NKÚ. Tři traktory jsou stále vedeny v evidenci DI v majetku statku a 1 traktor byl dne 28. 6. 1994 převeden do ZD Chornice, okr. Svitavy;

- § 29 odst. 3 a 4 zákona č. 563/1991 (viz bod II/7), neboť provedl inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti v roce 1992 jedenkrát a v roce 1994 třikrát. Ke dni řádné účetní závěrky za léta 1991 a 1992 neprovedl inventarizaci majetku vedeného na účtech 050 - Investice, 140 - Nedokončená výroba a 150 - Výrobky. Dále nedoložil provedení inventarizace majetku a závazků za rok 1992;
- § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8) tím, že v roce 1991 vyřadil z účetnictví ZP v celkové zůstatkové hodnotě 274 tis. Kč, aniž by doložil, jak s tímto majetkem bylo naloženo;
- § 15 odst. 1 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když nevybíhal na základě smlouvy o dočasném užívání národního majetku (odchovna činčil), uzavřené v květnu 1990 (na dobu 20 let), nezaplacené pohledávky nájemného, které ke konci října 1994 dosáhly výše 2 722 tis. Kč. Navíc v únoru 1995 uhradil z vlastních prostředků náklady nájemce na krmivo, materiál a služby ve výši 1 900 tis. Kč, aniž by to bylo ve smlouvě ujednáno.

Dále nevybíhal od jiného dlužníka do 31. 8. 1994 dohodnuté splátky za užívání věci na základě uzavřené smlouvy z března 1990. Nesplacené pohledávky ke konci roku 1994 dosáhly výše 80 tis. Kč. S vymáháním započal v září 1994 podáním žaloby u soudu;

- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když nevybíhal na základě 4 uzavřených smluv v letech 1993, 1994 a 1995 úroky z prodlení, které v době kontroly činily 564 tis. Kč.

Statek Světlá Hora při nákupu movitých a nemovitých věcí v částce 804 tis. Kč a jejich následném pronájmu postupoval neehospodárně. V dubnu 1993 uzavřel smlouvu o dílo na zhotovení vývěsního štítu v ceně 21 tis. Kč pro prodejnu řeznictví Bruntál. Na základě kupní smlouvy z května 1993 koupil pro tuto prodejnu výpočetní techniku v ceně 175 tis. Kč a v tomtéž měsíci zakoupil též budovu za cenu 608 tis. Kč. Zakoupený majetek již v červenci 1993 pronajal za zvlášť nevýhodných podmínek (0,5 % zůstatkové účetní ceny, tj. za 875 Kč) soukromé firmě. Zaměstnancem této firmy je i bývalý ředitel statku, v jehož zastoupení byly uvedené smlouvy uzavřeny.

Statek Osoblaha porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť v červenci 1991 odprodal bez udělení výjimky vládou ČR telefonní ústřednu včetně příslušenství za zůstatkovou cenu 121 tis. Kč. V letech 1992 a 1993 převedl bezplatně na obec bez udělení výjimky vládou ČR ZP, resp. HIM (studna, vodojem, automobilová cisterna, vodovod) se zůstatkovou cenou 2 623 tis. Kč a po 13. 8. 1993 odprodal (bez udělení výjimky vládou ČR) HIM (nakladač, obilní kombajn) se zůstatkovými hodnotami nad 15 tis. Kč celkem za 159 tis. Kč. V případě 4 prodejů osobních a nákladních automobilů starších 5 let je odprodal za jiné ceny než stanovené soudním znalcem;

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když uzavřel v letech 1991 a 1992 jedenáct „nájemních smluv na pronájem půdy“ o celkové výměře 6 815 ha, aniž měl k takovým právním úkonům oprávnění. Příjem z uzavřených smluv činil 3 475 tis. Kč a byl zahrnut do tržeb Statku Osoblaha. V důsledku takto uzavřených „pronájmů“ se značná část zásob v hodnotě cca 136 000 tis. Kč stala pro statek nepotřebných a došlo k jejich odprodeji v tomtéž období;
- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb., v době účinnosti zákona č. 183/1993 Sb., (viz bod II/4), když vydal po 1. 7. 1993 jako náhradu za živý a mrtvý inventář plně odepsaný HIM (obilní kombajn) za cenu stanovenou znaleckým posudkem (23 tis. Kč) a nikoliv za 10 % jeho pořizovací ceny (14 tis. Kč);
- § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) a odst. 5 čl. I účtové třídy 0 přílohy č. 2 opatření FMF (viz bod II/20) tím, že nezahrnul hodnotu pozemků ve výši 1 446 tis. Kč do účetnictví. Zařazení pozemků provedl až v roce 1994.

Statek Lužice porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1) tím, že v letech 1992 až 1994 prodal 4 ZP, resp. HIM, jednotlivě s účetní zůstatkovou hodnotou vyšší než 15 tis. Kč, v celkové zůstatkové hodnotě 124 tis. Kč bez udělení výjimky vládou ČR;
- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když v roce 1991 uzavřel 2 „nájemní smlouvy o pronájmu nemovitěho majetku a pozemků“. Část pozemků pronajal bezúplatně. Výnosy z neoprávněně uzavřeného pronájmu činily 2 673 tis. Kč a nebyly převedeny na PF;
- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že vydával náhrady za živý a mrtvý inventář v jiných cenách, než stanovuje citovaný zákon. Neoprávněně snížil cenu vydávaného majetku o částku 369 tis. Kč a zvýšil o částku 104 tis. Kč.

Statek v prosinci 1992 vydal nemovitosti jako restituční náhrady za živý a mrtvý inventář v zůstatkových účetních cenách ke dni 24. 6. 1991 (celkem za 2 495 tis. Kč) a nikoliv v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb.

Statek Korozluky porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), když prodal rodinný dům (na základě kupní smlouvy ze dne 19. 8. 1991) za 122 tis. Kč bez udělení výjimky vládou ČR. K tomuto prodeji nedoložil znalecký posudek. Dále v roce 1994 prodal 10 ks. HIM (každý v zůstatkové hodnotě vyšší než 15 tis. Kč) v celkové zůstatkové hodnotě 1 169 tis. Kč rovněž bez udělení výjimky vládou ČR;
- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), neboť v roce 1991 dal neoprávněně jiným osobám smluvně do dočasného užívání za úplatu, resp. do „pronájmu“ nemovitý majetek. Příjem z těchto smluv dosáhl výše 3 021 tis. Kč a nebyl převeden na PF;

- § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že vydal 6 restituentům movitý majetek jako náhradu za živý a mrtvý inventář v jiných cenách, než cenách platných ke dni 24. 6. 1991. Neoprávněně snížil hodnotu vydávaných náhrad o 2 044 tis. Kč a naopak ji zvýšil o 110 tis. Kč;
- § 1 nařízení vlády ČR č. 20/1992 Sb. (viz bod II/5), když formou vydání movitého majetku a služeb poskytl restituentům náhradu za živý a mrtvý inventář a zásoby převyšující o 316 tis. Kč jejich restituční nárok;
- § 4 odst. 2, § 7 odst. 1, § 18 odst. 1 a 3 a § 29 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že nevedl pozemky v účetnictví, nedoložil přílohy k účetním závěrkám a nedoložil doklady o provedení inventarizace majetku a závazků za období let 1992 a 1993.

Zem. pod. Klatovy porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., (viz bod II/1) tím, že
  - a) snížil prodejem bez udělení výjimky vládou ČR v letech 1993 a 1994 stav základního stáda krav o 189 kusů v zůstatkové ceně 3 280 tis. Kč bez jeho následné obnovy;
  - b) v prosinci 1993 použil svou majetkovou účast (akcie) v Agropodniku Klatovy, a. s., v hodnotě 5 000 tis. Kč na úhradu svého závazku u Proagro Klatovy, a. s.;
- § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7)
  - a) když nezúčtoval do majetku podniku část HIM (pozemky),
  - b) když neúčtoval v pohledávkách úhrady za služby, jejichž poskytování bylo spojeno s nájmem (část pojistného a odběr elektrické energie) za léta 1993 a 1994 ve výši 539 tis. Kč;
- § 73 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb. (viz bod II/14) tím, že nefakturoval nájemcům v letech 1993 a 1994 smluvně ujednanou poměrnou část pojistného a odběr elektrické energie v celkové výši 539 tis. Kč. Fakturace byla provedena až v době kontroly;
- část E.1. bod 2 písm. a) „zásad“ schválených usnesením vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568 (viz bod II/22) tím, že neoceníl při aktualizaci schváleného zakladatelského privatizačního projektu pozemky nevedené v účetnictví o celkové výměře 1,4 ha dle vyhlášky č. 393/1991 Sb., jak ukládá část E.2. bod 9 citovaných „zásad“. Účetní hodnota privatizovaného majetku tak byla snížena o 135 tis. Kč.

Zem. pod. Světlá Hora porušil ustanovení:

- § 6 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť v návrhu zakladatelského privatizačního projektu zpracovaného dle účetního stavu ke dni 30. 6. 1993, uvedl nulovou hodnotu majetku nepoužitelného pro podnikatelské účely, přestože podnik v letech 1993 a 1994 vyřadil z účetnictví přebytečný a neupotřebitelný majetek v celkové zůstatkové hodnotě 7 611 tis. Kč. Dále údaje v projektu vycházely z účetní závěrky roku 1992, která nebyla auditorem pro značné nedostatky doporučena ke schválení;
  - § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), když uzavřel dne 31. 12. 1991 smlouvu se soukromou firmou na odprodej veškerých hospodářských zvířat v jeho majetku (celkem 2 680 ks. - krávy masných plemen, dojnice, jalovice, tažní koně, telata, prasata, ovce a berani) za 5 260 tis. Kč (32 % účetní hodnoty) a zásob (krmiva, pohonné hmoty atd.) za cenu 2 956 tis. Kč, bez udělení výjimky vládou ČR.
- V uvedeném případě se nejednalo o prodej nepotřebných zásob, neboť v roce 1991 obdržel od MZe dotaci ve výši 378 tis. Kč na podporu přechodu mléčného typu skotu na typ masný na základě vlastní žádosti a dále dotaci ve výši 171 tis. Kč na udržení stavu ovcí.
- Ve výše uvedené smlouvě si podnik ujednal právo na odkoupení těchto zvířat k pokrytí restitučních nároků. Na smluvní ujednání o zpětném odprodeji hospodářských zvířat (písemné žádosti podniku ze dne 10. 11. a 21. 11. 1994) soukromá firma do doby kontroly nereagovala. Ke dni 9. 2. 1995 činily nepokryté restituční nároky podniku na živý inventář 137 velkých dobytčích jednotek.
- Podle uvedené smlouvy měla být dohodnutá kupní cena za zvířata splacena do 31. 12. 1992. Dodatkem k této smlouvě ze dne 21. 12. 1992 podnik přistoupil k odložení platby „až do doby vyjasnění restitučních nároků“. V době kontroly činila nezaplacená částka za hospodářská zvířata ještě 4 154 tis. Kč;
- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že uzavřel dne 30. 12. 1991 „smlouvu o pronájmu půdy“. Téhož dne uzavřel další nájemní smlouvu, jejíž součástí byl pronájem věcí nemovitých v zůstatkové ceně 20 779 tis. Kč;
  - § 20 odst. 3 a § 28a zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 183/1993 Sb., (viz bod II/4), když v období od července 1993 do prosince 1994 vydal oprávněným osobám celkem 31 movitých věcí v cenách nižších než zůstatkových ke dni 24. 6. 1991. Rozdíl činil 329 tis. Kč. Dále vydal 20 movitých věcí s nulovou zůstatkovou hodnotou ve vyšších cenách než 10 % jejich pořizovací ceny. Rozdíl činil 225 tis. Kč;
  - § 31 odst. 1 nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb. (viz bod II/11) a § 29 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že v letech 1991, 1992 a 1993 neprovedl inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti;
  - § 31 odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť nearchivoval a nepředložil ke kontrole originál zahajovací rozvahy k 1. 1. 1991 (datum založení podniku) a originály rozvah k 31. 12. 1992 a k 31. 12. 1993. Rozvaha v soustavě podvojného účetnictví dle § 18 odst. 1 písm. a) cit. zákona tvoří účetní závěrku;
  - § 4 odst. 1 písm. a) a c) vyhlášky FMF č. 23/1990 Sb. (viz bod II/8), když v roce 1991 vyřadil z účetnictví 96 položek (ZP a DKP) v celkové účetní hodnotě 233 tis. Kč, a § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť v roce 1992 vyřadil z účetnictví 109 položek (ZP a DKP) v celkové účetní hodnotě 528 tis. Kč, aniž by doložil, jak s nimi bylo naloženo.

Zem. pod. Rohov porušil ustanovení:

- § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť na základě „pronájmu“ movitého majetku ke dni 1. 8. 1993 v hodnotě 32 001 tis. Kč vyřadil tento majetek z účetní evidence namísto jeho zaúčtování na podrozvahové účty, jak ukládají Postupy účtování pro podnikatele stanovené opatřením FMF č. j. V/20 100/92 ze dne 15. 7. 1992;
- § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když úbytek HIM ve výši 6 372 tis. Kč vykázán podnikem v účetní rozvaze za rok 1993 nebyl doložen žádným účetním dokladem.

Hřebčín Albertovec porušil ustanovení:

- § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že v roce 1992 vyřadil ZP v pořizovací ceně 479 tis. Kč, aniž by doložil, jak s tímto majetkem bylo naloženo.

Úbytek HIM vykázán podnikem v účetní rozvaze za rok 1993 ve výši 1 093 tis. Kč nebyl doložen žádným účetním dokladem.

Hřebčinec Tlumačov porušil ustanovení:

- § 761 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb. (viz bod II/14), neboť u 28 případů pohledávek v celkové částce 232 tis. Kč splatných v letech 1992 a 1993 nevymáhal do doby ukončení kontroly NKÚ jejich uhrazení;
- § 15 odst. 2 vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb. (viz bod II/15), když u 257 případů pozdě uhrazených pohledávek z let 1992 až 1994 neúčtoval dlužníkům úroky z prodlení v celkové výši 69 tis. Kč;
- § 663 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění publikovaném pod č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16), neboť uzavřel po 1. 1. 1992 smlouvu o pronájmu účelového zařízení bez stanovení úplaty za pronájem.

Agroservis Bruntál porušil ustanovení:

- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když uzavřel 6 „nájemních smluv“ k nemovitostem. Příjem z neoprávněně uzavřených pronájmů činil za léta 1993 a 1994 celkem 900 tis. Kč a nebyl převeden na PF;
- § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť zaúčtoval úbytky majetku v roce 1992 a v roce 1993 v celkové hodnotě 2 667 tis. Kč až v roce 1994;
- § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že v roce 1994 zaúčtoval vyřazení HIM v hodnotě 1 495 tis. Kč a nedoložil, o jaký majetek se jednalo a jak s ním bylo naloženo;
- § 29 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když v roce 1992 neprovedl inventarizaci zásob, jejichž účetně evidovaná výše k 31. 12. 1992 činila 508 tis. Kč. V letech 1993 a 1994 neprovedl inventarizaci závazků a pohledávek z obchodního styku (jejich celková výše k 31. 12. 1993 činila 6 273 tis. Kč) a peněžních prostředků v hotovosti.

V zápise z mimořádné inventarizace DHIM provedené k 30. 6. 1994 uvedl, že při inventarizaci nebyly

zjištěny žádné inventarizační rozdíly, přestože skutečný stav zjištěný fyzickou inventurou byl o 107 tis. Kč nižší než účetní stav;

- § 30 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že inventurní soupisy HIM z inventur provedených ke dni 30. 6. 1992, 31. 12. 1993 a k 30. 6. 1994 nebyly podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace. Inventarizační rozdíl ve výši 324 tis. Kč zjištěný při inventarizaci majetku a závazků k 30. 6. 1992 nebyl vyúčtován do účetního období roku 1992;
- § 31 odst. 2 písm. a) a c) zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7), když nearchivoval rozvahu, výkaz zisku a ztrát a inventurní soupisy z inventury majetku a závazků provedené k 31. 12. 1991. Rozvaha a výkaz zisku a ztrát tvoří dle § 18 odst. 1 písm. a) a b) účetní závěrku v soustavě podvojného účetnictví.

Oseva Havlíčků v Brod porušila ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1), neboť prodala v roce 1993 HIM (6 věcí, každá se zůstatkovou hodnotou nad 15 tis. Kč) za cenu 302 tis. Kč bez udělení výjimky vládou ČR. Dále prodala v květnu 1993 zařízení prodejny masa fyzické osobě v ceně 248 tis. Kč rovněž bez udělení výjimky vládou ČR;
- § 9 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), když poskytla neoprávněně žadatelům v dubnu roku 1993 náhrady za pozemky v celkové částce 114 tis. Kč před rozhodnutím pozemkového úřadu ve věci vlastnictví původních nemovitostí. Pozemkový úřad dne 14. 4. 1994 rozhodl, že restituenti nebyly vlastníky všech nemovitostí, za které byla náhrada poskytnuta;
- § 2 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4) tím, že v listopadu 1992 uzavřela s Komerční bankou zástavní smlouvu k nemovitostem v hodnotě 32 078 tis. Kč;
- § 20 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 93/1992 Sb., (viz bod II/4) tím, že poskytla restituentsům v letech 1992 a 1993 jako náhrady za živý a mrtvý inventář technologické zařízení lihovaru a škrobárny, tj. majetek, který neslouží k zajištění provozu zemědělské nebo lesní výroby, v celkové hodnotě dle znaleckého posudku 3 549 tis. Kč;
- § 4 odst. 2 zákona č. 39/1993 Sb. (viz bod II/6), neboť nesplnila povinnost složit 2 kauce v celkové výši 1 275 tis. Kč uložené rozhodnutími Okresního úřadu Havlíčkův Brod ze dne 24. 6. 1993 a ze dne 14. 7. 1993, i když jejímu odvolání proti těmto rozhodnutím bylo později vyhověno;
- § 13 odst. 1 vyhlášky FMF č. 155/1971 Sb. (viz bod II/10), když v inventarizačních zápisech z inventarizací za rok 1990 uvedla 14 strojů jako odcizených, přestože 2 stroje byly v roce 1992 fyzicky zlikvidovány a 3 stroje byly v roce 1993 vydány jako restituční náhrady;
- § 43 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění publikovaném pod č. 47/1992 Sb., (viz bod II/16), neboť uzavřela dne 1. 8. 1993 smlouvu o pronájmu věcí movitých s tím, že nedílnou součástí této smlouvy, která určuje

rozsah pronajatého majetku, je inventurní soupis a výdejky pronajatých věcí. Tento soupis včetně výdejků však smlouva neobsahovala;

- článku 11 nájemní smlouvy (viz bod II/23) uzavřené dne 1. 8. 1993, neboť v příloze č. 2 k této smlouvě byla stanovena roční výše nájemného 433 tis. Kč za období od 1. 8. 1993 do 1. 8. 1994. Oseva bez písemného dodatku potvrzeného nájemcem vyhotovila k této smlouvě novou přílohu, ve které stanovila výši nájemného pouze za 5 měsíců (od 1. 8. 1993 do 31. 12. 1993), a to v částce 122 tis. Kč. Tuto částku dne 28. 12. 1994 vyfakturovala nájemci, avšak do doby ukončení kontroly nebyla splacena.

SPP Praha porušil ustanovení:

- § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. (viz bod II/1) tím, že v období let 1992 až 1994 prodal bez udělení výjimky vládou ČR majetek (ZP, resp. HIM, každý v zůstatkové ceně vyšší než 15 tis. Kč) v celkové zůstatkové hodnotě 531 tis. Kč. Jednalo se zejména o výpočetní techniku a kontejnery BK-200. V tomtéž období odprodal 6 automobilů ne starších 5 let bez udělení výjimky vládou ČR za ceny dle znaleckých posudků v celkové výši 524 tis. Kč a 10 automobilů starších 5 let za ceny dohodnuté (celkem 72 tis. Kč) a ne za ceny stanovené znalcem.

V prosinci 1993 prodal nezkolaudovaný obytný dům v Hostivících za cenu stanovenou znalcem ve výši 523 tis. Kč a na základě smlouvy z března 1994 daroval soukromé firmě výpočetní techniku v celkové zůstatkové hodnotě 55 tis. Kč. V obou případech bez udělení výjimky vládou ČR.

V červenci 1992 uzavřel s Hřebčínem Napajedla, a. s. (dále jen „Hřebčín Napajedla“), smlouvu o dočasném užívání státního majetku. Touto smlouvou jí předal bezplatně do užívání 43 plemenných a dostihových koní v hodnotě 4 731 tis. Kč s tím, že Hřebčín Napajedla bude z tohoto majetku provádět vypořádání restitučních nároků oprávněných osob. V čl. IV bod 2 písm. b) smlouvy bylo ujednáno, že po vypořádání restitučních nároků SPP Praha převede případnou zbývající část majetku bezplatně na Hřebčín Napajedla hospodářskou smlouvou, pokud to budou platné právní předpisy umožňovat.

Dne 10. 5. 1993 Hřebčín Napajedla písemně informoval SPP Praha, že z původního stavu 43 koní bylo vydáno restituentům 17 koní a další restituční požadavky nebyly uplatněny. Na základě toho SPP Praha v dopise ze dne 18. 11. 1993 vyslovil souhlas, aby nepoužitá část majetku (26 koní) byla bezplatně převedena do majetku Hřebčínu Napajedla. K tomuto souhlasu nebyl SPP Praha oprávněn, protože neměl na převod vlastnictví udělení výjimku vládou ČR dle ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. Navíc se nejednalo o nepoužitelnou část majetku, neboť ještě ke dni 28. 2. 1994 byli vydání restituentovi další 3 koně. Hospodářská smlouva na převod majetku nebyla uzavřena. Hřebčín Napa-

jedla však na podkladě souhlasu SPP Praha nakládal se zbývajícím majetkem (23 koní) jako s vlastním. Kontrolou na místě dne 22. 3. 1995 bylo zjištěno, že devět koní bylo prodáno za 528 tis. Kč a tři koně pronajati jiné osobě. SPP Praha až dne 29. 11. 1994 požádal MZE o povolení výjimky z ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb. na prodej 23 koní Hřebčínu Napajedla.

V čl. IV bod 2 písm. d) smlouvy o dočasném užívání státního majetku z července 1992 bylo dohodnuto, že SPP Praha bude na základě předložených podkladů z Hřebčína Napajedla požadovat náhradu vzniklých nákladů. Ve skutečnosti Hřebčín Napajedla fakturoval SPP Praha náklady spojené s užíváním koní (krmení a ostatní provozní náklady) a ten je hradil, aniž by skutečný stav koní kontroloval. Výše úhrady v letech 1992 až 1994 činila 4 552 tis. Kč.

Z původního stavu 43 koní vydal Hřebčín Napajedla koncem srpna 1992 oprávněným osobám 16 koní, čímž snížil stav na 27 koní. Za období září až prosinec 1992 však fakturoval SPP Praha náklady pouze na 17 koní, za leden a únor 1993 fakturoval náklady na 27 koní. Přechodný úbytek 10 koní nebyl výdajem oprávněné osobě. Kontrole nebylo doloženo, zda Hřebčín Napajedla odprodal a následně doplnil ze svého majetku 10 koní nebo v uvedeném období chybně účtoval náklady na jejich užívání;

- § 2 odst. 1 a § 5 odst. 1 zákona a č. 229/1991 Sb. (viz bod II/4), neboť po nabytí účinnosti citovaného zákona uzavřel dne 28. 1. 1993 „smlouvu o pronájmu“ rekreačního střediska dle zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor. V této neoprávněně uzavřené smlouvě bylo dohodnuto nájemné ve výši 20 tis. Kč měsíčně. V tomtéž období „pronajal“ nemovitý majetek (6 smluv) formou pronájmu nebytových prostor.

Dále jako povinná osoba uzavřel SPP Praha v roce 1992 s akciovými společnostmi (bývalými odštěpnými závody SPP) tři druhy smluv, kterými zmocnil tyto společnosti k užívání majetku určeného na restituce včetně věcí nemovitého charakteru a jeho vydání oprávněným osobám v celkové hodnotě 585 951 tis. Kč. Jednalo se o smlouvy o obstarání věci (kterými SPP Praha zavázal akciové společnosti výkonem správy majetku určeného k restitucím), smlouvy mandátní (předmětem je závazek akciových společností provést pro SPP Praha za úplatu vypořádání restitučních nároků) a smlouvy o dočasném užívání státního majetku (kterými SPP Praha předal akciovým společnostem majetek určený na restituce k dočasnému užívání s právem ho vydávat oprávněným osobám). Podle těchto smluv mohly dohody o vydání restitučního majetku v hodnotě do 200 tis. Kč odsouhlasovat zástupci akciových společností a nad tuto hodnotu zástupce SPP Praha. Z namátkové kontrolou vybraných 87 dohod o vydání majetku v hodnotě nad 200 tis. Kč, které uzavřely Agrotonz Tlumačov, a. s., a Plemenářské služby Otrokovice-Kvítkovice, a. s., nebylo odsouhlaseno zástupcem SPP Praha 25 dohod v celkové hodnotě 7 000 tis. Kč;

- § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb. (viz bod II/7) tím, že vzájemné pohledávky a závazky mezi ním, Plemenářskými službami Otrokovice-Kvítkovice, a. s., a Hřebčínem Napajedla ve výši 427 tis. Kč kompenzoval formou vzájemného trojzápočtu, což Postupy účtování pro podnikatele stanovené opatřením FMF č. j. V/20 100/92 ze dne 15. 7. 1992 zakazují;
- § 6 odst. 1 zákona 563/1991 Sb. (viz bod II/7), neboť stav ve vypořádání restitučních nároků ve 13 akciových společnostech nedoložil účetními doklady ve formě stanovené v § 11 zákona č. 563/1991 Sb., ale pouze celkovými hodnotami vydaného majetku, které formou tabulek nepravidelně a s řadou chyb poskytovaly akciové společnosti.

Tuto skutečnost dokládá i dopis ekonomické náměstky SPP Praha (č. j. 1050/94 ze dne 10. 10. 1994), jímž se domáhá u akciových společnostech předání účetních dokladů jako podkladu pro zúčtování vypořádání restitučních nároků v letech 1992 a 1993. Přes její písemnou urgenci ze dne 14. 11. 1994 akciové společnosti do doby kontroly požadované účetní doklady neposkytly;

- § 663 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění publikovaném pod č. 47/1992 Sb. (viz bod II/16), neboť smlouvou o pronájmu ze dne 2. 7. 1992 pronajal výpočetní techniku v pořizovací hodnotě 168 tis. Kč bez stanovení úplaty za tento pronájem;
- § 5 odst. 2 a § 11 odst. 1 zákona č. 576/1991 Sb. (viz bod II/18), když účelovou dotaci, poskytnutou ze státního rozpočtu v roce 1991 k úhradě dopadů z likvidace polychlorovaných bifenylů za léta 1988 až 1991 ve výši 8 639 tis. Kč, nezúčtoval se státním rozpočtem na rok 1991.

Dále z prostředků účelové dotace poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 1992 na udržení a zlepšení genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí ve výši 3 000 tis. Kč použil 240 tis. Kč na úhradu faktury až v dubnu 1993. Dotaci v roce 1992 nezúčtoval se státním rozpočtem na rok 1992.

Obdobně z prostředků účelové dotace poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 1993 na dovoz genofondu pro zajištění celopopulačních programů ve výši 1 350 tis. Kč použil 116 tis. Kč na úhradu faktury až v únoru 1994, přičemž dotaci ani nezúčtoval se státním rozpočtem na rok 1993.

IV.

Další zjištění

Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), je zákonem lex specialis. Tento zákon se vztahuje mj. na půdu, která tvoří zemědělský a lesní půdní fond, na obytné a hospodářské budovy a stavby sloužící zemědělské a lesní výrobě, včetně zastavěných pozemků. V základním ustanovení v § 2 odst. 1 zákona o půdě je stanoveno:

„Kromě vlastníka mají právo užívat půdu jiné osoby jen na základě smlouvy uzavřené s vlastníkem nebo na základě smlouvy uzavřené s pozemkovým fondem.“

Dne 18. 2. 1992 schválilo FS ČSFR novelu zákona o půdě, kde v § 2 odst. 1 se připojila slova „... není-li zákonem stanoveno jinak“, a byla tak provedena legislativní změna, která se vázala na změnu plynoucí z přijatého návrhu, kde v § 19 byl schválen odst. 4 a 5 týkající se zmocnění pro pozemkové úřady, aby mohly přidělit do časově omezeného nájmu pozemky jiných vlastníků. Touto právní úpravou nebyl zákon o půdě dán do vztahu s občanským zákoníkem tak, aby státní podniky mohly dát majetek do podnájmu. Majetek ve vlastnictví státu spravuje PF, který nemůže být obcházen při uzavírání nájemních smluv.

O skutečnosti, že v praxi je toto ustanovení obcházeno, svědčí i žádost předsedy výkonného výboru PF z května 1994 ministru spravedlnosti, aby v oboru své působnosti nezákonným postupům zabránil.

Kontrolou bylo zjištěno, že SPP Praha, jehož ředitel i v době kontroly byl současně ředitelem státního podniku Národní hřebčín Kladruby nad Labem, se na základě smlouvy o úvěru ze dne 31. 3. 1993 zavázal poskytnout dle ujednaných podmínek jmenovanému státnímu podniku bezúročný úvěr až do výše 8 000 tis. Kč s dohodnutým sankčním úrokem (30 %) v případě prodlení dlužníka se splácením úvěru. Splátky byly ujednány čtvrtletně v částkách 500 tis. Kč, počínaje 1. 1. 1994. Dlužník ujednané splátky úvěru nehradil, SPP Praha sankční úrok neuplatnil a dodatkem ke smlouvě ze dne 18. 5. 1994 odsunul termín první splátky až na 1. 1. 1995. Zároveň bylo v dodatku smlouvy ujednáno, že za úvěr poskytnutý po 1. 1. 1994, uhradí dlužník úroky ve výši 14 %. Do 1. 1. 1994 tak SPP Praha poskytl Národnímu hřebčínu Kladruby nad Labem, s. p., bezúročně úvěr ve výši 2 500 tis. Kč.

Dále na základě smlouvy ze dne 8. 3. 1994 SPP Praha daroval Národnímu hřebčínu Kladruby nad Labem, s. p., výpočetní techniku v celkové zůstatkové hodnotě 118 tis. Kč.

V roce 1994 finančně kompenzoval Národnímu hřebčínu Kladruby nad Labem, s. p., hodnotu jím vydaného restitučního majetku ve výši 4 641 tis. Kč. Národní hřebčín Kladruby nad Labem, s. p., vznikl z bývalého odštěpného závodu SPP Praha k 1. 7. 1992 na základě rozhodnutí MZe, kterým byl do nově vzniklého státního podniku převeden veškerý majetek včetně restitučního, s nímž odštěpný závod hospodařil.

SPP Praha postupoval při prodeji nemovitostí (obytný dům včetně příslušenství a pozemků v Ústí nad Labem) neehospodárně. Dne 1. 6. 1992 udělila vláda ČR na prodej těchto nemovitostí výjimku bez stanovení cenových podmínek. SPP Praha je na základě kupní smlouvy ze dne 6. 6. 1992 prodal za cenu 300 tis. Kč, ačkoliv cena stanovená soudním znalcem činila 450 tis. Kč.

V případě užívání restitučního majetku Plemenářských službami Otrokovice-Kvítkovice, a. s., nedbal SPP Praha na řádné užívání tohoto majetku. Plemenářské služby Otrokovice-Kvítkovice, a. s., v rozporu s uzavřenou mandátní smlouvou ze dne 1. 12. 1992 prodaly v období prosinec 1992 až říjen 1993 část tohoto majetku (zvířata) v ceně prodeje 6 237 tis. Kč a výnosy z prodeje nepoukázaly na účet SPP Praha. Podle evidence SPP Praha byla prodána akciovou společností v uvedeném období zvířata pouze za 3 774 tis. Kč.

MZe rozhodnutím ministra zemědělství založilo 11 státních podniků. Do nově založených státních podniků byl převeden i majetek, na který se vztahovaly restituční nároky, aniž by tento majetek byl v rozhodnutích o založení státních podniků specifikován. Tato rozhodnutí byla nepřesná i v tom, že uváděla nesprávný název původního podniku, ze kterého byl majetek převáděn.

V úplném výpisu z obchodního rejstříku vedeného Okresním soudem v Ostravě bylo zjištěno, že MZe rozhodlo o založení státního podniku - Zemědělský podnik Rohov, s. p., dne 25. 6. 1992 a vydalo zakladací listinu, ale státní podnik zapsán nebyl. Byl zapsán až 1. května 1994 na základě druhé zakladací listiny ze dne 18. 4. 1994.

Kontrolou bylo zjištěno, že vypořádání oprávněných restitučních nároků uplatněných u odštěpných závodů v období od 24. 6. 1991 do 30. 6. 1992 a 30. 9. 1992 SPP Praha nesledoval, neřídil ani zvláště neevidoval.

Skutečnost, že majetek nebyl řádně evidován ani kontrolován zakladatelem, dokládá zápis v obchodním rejstříku vedeném Krajským obchodním soudem v Praze, kde je uvedena výše kmenového jmění SPP Praha 3 172 742 tis. Kč od 19. 8. 1991 do 5. 5. 1992. Od 5. 5. 1992 do 18. 2. 1993 byla zapsána výše kmenového jmění 21 827 tis. Kč, což neodpovídalo skutečnosti.

Vyhláška č. 126/1993 Sb. Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ukládá PF zapsat jím spravované nemovitosti do katastru nemovitostí, což bez vedení potřebné evidence je problematické. Z nemovitostí ve správě

ve PF je však převážná část vedena v účetní evidenci zemědělských podniků (i když jim právo hospodaření k nemovitostem zaniklo dnem 24. 6. 1991) nebo není vedena účetně vůbec a jejich správa ze strany PF je do značné míry formální.

Například kontrolou zjištěna celková výměra účetně neevidovaných pozemků, které ke dni 24. 6. 1991 přešly z užívání Hřebčína Albertovec, Zemědělského podniku Rohov a statků Krnov, Korozluky, Lom a Líšnice do správy PF, činila 19 240 ha v hodnotě cca 800 mil. Kč.

Formální správa nemovitostí PF se negativně odrazila i v úrovni evidence vlastnických a jiných věcných práv v katastru nemovitostí. Kontrolou na KÚ v Bruntále a Opavě bylo u vybraného vzorku katastrálně příslušných pozemků o celkové výměře 14 820 ha zjištěno, že žádný z pozemků není zapsán na PF, přičemž pozemky o výměře 3 727 ha nebyly zapsány na žádném listu vlastnictví a ostatní byly zapsány na jiné nebo již neexistující subjekty.

Ze zákona vzniklý nájemní vztah není stvrzován písemnou formou. Jeho kontrola je proto problematická, neboť ani PF, který spravuje majetek ve vlastnictví státu, ani právnická nebo fyzická osoba nejsou schopny doložit skutečnosti, které z nájemního vztahu vyplývají.

V.

Poznatkem z provedené kontroly je zjištění, že není důsledně dodržována povinnost účetně evidovat majetek státu, že není legislativně upravena odpovědnost za majetek ve vlastnictví státu a že chybí zákon o majetku státu. Důležité je uvést do souladu s § 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, vypořádání restitučních náhrad u státního podniku založeného později, na který byl převeden majetek určený k vypořádání těchto restitučních nároků oprávněným osobám, aby takto provedené a restituce nebyly v budoucnu zpochybnitelné.

Kontrolou bylo zjištěno, že je nutné legislativně upravit smluvní vztahy, aby majetek ve vlastnictví státu pronajatý fyzickým nebo právnickým osobám byl kontrolovatelný, tzn. stanovit povinnost uzavírat písemné smlouvy o nájmu majetku ve vlastnictví státu.